

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
Ε.Σ.Α.Ε.Α.**

Μυλλέρου 1, 104 36 Αθήνα, τηλ. (01) 5238961, φαξ (01) 5238967
e – mail: esaea@otenet.gr

**3 Δεκέμβρη
Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρίες**

**ΟΙ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 2004:**

*Μια ευκαιρία για κοινωνική αλλαγή,
για τα άτομα με αναπηρίες, που δεν πρέπει να χαθεί*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	σελ.2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ.4

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ / ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Αθλητισμός και Άτομα με Αναπηρίες.....	σελ.7
Η ιστορία των Παραολυμπιακών Αγώνων.....	σελ.7
Η ιστορία του Ελληνικού Αθλητικού Κινήματος Ατόμων με Αναπηρίες.....	σελ.8
Η Ελληνική Παραολυμπιακή Ομάδα.....	σελ.10

ΟΙ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 2004

Το Πρόγραμμα Δράσης για την Υποστήριξη των Παραολυμπιακών Αγώνων 2004.....	σελ.12
Η μεγάλη ευκαιρία των Παραολυμπιακών Αγώνων για την Ελληνική Κοινωνία.....	σελ.15

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ ΣΥΔΝΕΪ 2000

Οι παράμετροι της επιτυχίας και η κληρονομιά των Παραολυμπιακών Αγώνων στην Αυστραλιανή κοινωνία.....	σελ.17
---	--------

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	σελ.20
----------------	--------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η 3^η Δεκέμβρη κάθε έτους έχει καθιερωθεί από τη Βουλή των Ελλήνων ως Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρίες, σύμφωνα με το Νόμο 2430 / 1996 και αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό γεγονός για το κίνημα των ατόμων με αναπηρίες και των οικογενειών τους. Ο Νόμος αυτός αναγνώρισε την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες ως την τριτοβάθμια οργάνωση των ατόμων με αναπηρίες και θεσμοθέτησε ουσιαστικά τη θέση της ως Κοινωνικού Εταίρου της Ελληνικής Πολιτείας για θέματα που αφορούν τα άτομα με αναπηρίες.

Με την ιδιότητα του Κοινωνικού Εταίρου, και όπως ακριβώς αναφέρεται στον Νόμο: «Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες υποβάλλει κάθε έτος στον Πρόεδρο της Βουλής, Έκθεση αναφερόμενη στην εν γένει αντιμετώπιση των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρίες». Η υποβολή αυτής της έκθεσης δίνει κάθε χρόνο τη δυνατότητα να αναδεικνύουμε θέματα που είναι ζωτικής σημασίας για τα άτομα με αναπηρίες και συνδέονται με την άσκηση θεμελιωδών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Είναι μία ευκαιρία για ανάληψη πρωτοβουλιών με στόχο την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και τη δραστηριοποίηση των κέντρων λήψης αποφάσεων, των ίδιων των ατόμων με αναπηρίες αλλά και του ευρύτερου κοινού.

Η φετινή Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρίες, η 3^η Δεκέμβρη 2001, αφιερώνεται στον κοινωνικό χαρακτήρα των Παραολυμπιακών Αγώνων. Το φετινό θέμα της Έκθεσης: **«Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες στην Ελλάδα του 2004 – Μια ευκαιρία για κοινωνική αλλαγή, για τα άτομα με αναπηρίες, που δεν πρέπει να χαθεί»**, επιλέχτηκε με αφορμή τη διοργάνωση των Παραολυμπιακών Αγώνων στη χώρα μας το 2004, ένα αθλητικό γεγονός, που μπορεί να αποτελέσει το σημείο αναφοράς και τη μεγαλύτερη κληρονομιά για ολόκληρη τη χώρα. Η αλλαγή της θέσης των ατόμων με αναπηρίες στην ελληνική κοινωνία, η απόκτηση υποδομών πρόσβασης και ένα αναπτυσσόμενο Παραολυμπιακό Κίνημα είναι στοιχεία που θα μείνουν στην Ελλάδα και μετά το τέλος της σημαντικής αυτής διοργάνωσης.

Το όφελος όμως των Παραολυμπιακών αγώνων δε θα περιοριστεί μόνο στα άτομα με αναπηρίες. Η δημιουργία μιας ελληνικής κοινωνίας που θα αποδέχεται τη διαφορετικότητα, που θα αρνείται τις διακρίσεις και θα υποστηρίζει ενεργά την ισότητα των ευκαιριών για όλα τα μέλη της θα είναι προς όφελος όλων. Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες του 2004 μπορούν να παίξουν το ρόλο της προωθητικής δύναμης για αλλαγή, μεταρρύθμιση και κοινωνικό εκσυγχρονισμό της χώρας μας, είναι η ευκαιρία που δεν πρέπει να χαθεί.

Επιπρόσθετα, η απόφαση της Συνομοσπονδίας η φετινή 3^η Δεκέμβρη να αφιερωθεί στους Παραολυμπιακούς Αγώνες εδράζεται στη μεγάλη αγωνία που διακατέχει το αναπηρικό κίνημα της χώρας για τους πολύ αργούς ρυθμούς προετοιμασίας της Ελλάδας για αυτό το πολύ σημαντικό γεγονός.

Διαπίστωσή μας είναι ότι υπάρχει μια περιρρέουσα αδράνεια, η οποία πρέπει να αντιστραφεί. Η χώρα μας δε θα τελέσει πετυχημένους Παραολυμπιακούς Αγώνες αν δε δράσει τώρα με ταχύτητα, αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα και αναφερόμαστε στο σύνολο των φορέων που έχουν ευθύνη για την προετοιμασία των Παραολυμπιακών Αγώνων. Η Συνομοσπονδία με αυτήν την έκθεση κρούει των κώδωνα του κινδύνου. Απαιτείται δράση τώρα, γιατί αύριο θα είναι πολύ αργά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάληψη της ευθύνης για τη διεξαγωγή των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2004 από την Ελλάδα σε συνδυασμό με την υποχρέωση της Ελληνικής Πολιτείας για την παροχή ίσων ευκαιριών σε όλα τα άτομα, ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας, φύλου, αναπηρίας, υποχρέωσης που απορρέει και από το Σύνταγμα της χώρας αλλά και από ευρωπαϊκές οδηγίες και διεθνείς συμβάσεις, οδήγησε στην ανάληψη μιας σειράς πρωτοβουλιών από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες. Στόχος των πρωτοβουλιών αυτών ήταν η αντιμετώπιση της σημαντικής αυτής διοργάνωσης ως μία μοναδική ευκαιρία να δημιουργηθούν από τη μία βασικές τεχνικές υποδομές που θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ζωής των ατόμων με αναπηρίες και από την άλλη κοινωνικές δομές που θα οδηγήσουν σε μία «ανοικτή» κοινωνία χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς, ταυτόχρονα με την υποχρέωση της άρτιας διοργάνωσης των Παραολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα το 2004.

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες, διαισθανόμενη τον κίνδυνο ότι οι 12^{οι} Παραολυμπιακοί Αγώνες μπορεί να αντιμετωπιστούν ως τυπική διεκπεραίωση μιας υποχρέωσης που η Ελλάδα ανέλαβε ταυτόχρονα με τους Ολυμπιακούς Αγώνες αν και δεν ήταν πρόθεση κανενός την εποχή της διεκδίκησης, έδωσε τη δική της μάχη έτσι ώστε:

1^ο) οι Παραολυμπιακοί Αγώνες του 2004 να τύχουν ισοδύναμης αντιμετώπισης με τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

2^ο) τα άτομα με αναπηρίες, μέσω των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων, να έχουν λόγο στα θεσμικά όργανα οργάνωσης των Παραολυμπιακών Αγώνων

3^ο) να θεσπιστούν ρυθμίσεις για την αποτελεσματική και έγκαιρη επίλυση κρίσιμων θεμάτων της Παραολυμπιακής προετοιμασίας

4^ο) το όλο εγχείρημα να αποκτήσει εθνικό χαρακτήρα

5^ο) οι ρυθμίσεις για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες να περιβληθούν με την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα και συναίνεση σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο

Συγκεκριμένα η ΕΣΑΕΑ, από την ανάληψη της υποχρέωσης τέλεσης των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων, υποστήριξε με ιδιαίτερο πάθος την άποψή της ότι οι Ολυμπιακοί και Παραολυμπιακοί Αγώνες πρέπει να αντιμετωπιστούν ως ενιαίο αθλητικό γεγονός. Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες δεν πρέπει να αποτελέσουν ένα γεγονός αποκομμένο. Αντίθετα θα πρέπει να οργανωθούν και να τελεστούν ως μέρος ενός μεγάλου αθλητικού φεστιβάλ που περιλαμβάνει τους Ολυμπιακούς και τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Οι διοργανωτές οφείλουν στην εκστρατεία ενημέρωσης, σε όλες τις εκδόσεις και διαφημίσεις οι δύο αγώνες να τοποθετηθούν μαζί προς το ελληνικό και διεθνές κοινό.

Επιτακτική ανάγκη ήταν ακόμη η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες, μέσω των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων, στα θεσμικά όργανα οργάνωσης των Αγώνων, με στόχο την ανάδειξη και την ισότιμη αντιμετώπιση των Παραολυμπιακών Αγώνων και εντός της Εθνικής Επιτροπής. Η ΕΣΑΕΑ συμμετέχοντας, με τον Πρόεδρό της κ. Γ. Βαρδακαστάνη, στην Εθνική Επιτροπή για την Οργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων συνέβαλε στην ανάδειξη των Παραολυμπιακών Αγώνων εντός της Εθνικής Επιτροπής, αφού με δική της πρόταση σε συνεδρίαση της Επιτροπής, τον Ιανουάριο του 2000, έγινε ειδική συζήτηση για την Παραολυμπιακή προετοιμασία. Επιπλέον η ΕΣΑΕΑ τον Ιανουάριο του 2001 με κείμενό της προς την Ομάδα Διοίκησης Έργου για την Ολυμπιακή Προετοιμασία κατέθεσε τις προτάσεις της σχετικά με τη διοργάνωση των Παραολυμπιακών Αγώνων.

Η διοργάνωση των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2004 από την Ελλάδα κατέστησε αναγκαία τη θέσπιση ενός σώματος ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων για την αποτελεσματική και έγκαιρη επίλυση κρίσιμων θεμάτων της Παραολυμπιακής προετοιμασίας. Ουσιαστικά με τις ρυθμίσεις του Ν. 2947 / 2001 αντιμετωπίζονται δύο βασικά θεσμικά προβλήματα: α) Η αναγνώριση μίας μόνο αθλητικής Ομοσπονδίας με την ονομασία Εθνική Αθλητική Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες, για τις κατηγορίες αναπηριών που καλύπτει η Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή (I.P.C.) και β) Η σύσταση ενός νέου, ανεξάρτητου Παραολυμπιακού θεσμού για τους αθλητές με αναπηρίες, της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής. Η ΕΣΑΕΑ θεωρεί ότι, με βάση το κριτήριο ότι για μια επιτυχημένη διοργάνωση χρειάζεται μια εξίσου καλή αθλητική παρουσία της διοργανώτριας χώρας, η σύσταση της Εθνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες και της νέας, ανεξάρτητης Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής θα συμβάλλουν καθοριστικά στην ευπρόσωπη παρουσία του αθλητισμού της Ελλάδας στους Παραολυμπιακούς Αγώνες.

Σήμερα, μετά την υπογραφή του συμβολαίου μεταξύ της Διεθνής Παραολυμπιακής Επιτροπής (I.P.C.) και της ΟΕΟΑ «ΑΘΗΝΑ 2004», οι απαιτήσεις της Παραολυμπιακής διοργάνωσης βαθαίνουν και εξειδικεύονται ολοένα και περισσότερο. Η όλη προετοιμασία θα πρέπει να ανταποκριθεί στον εθνικό και στο διεθνή χαρακτήρα του εγχειρήματος, ενώ για την τελική επιτυχή έκβαση αυτού του γεγονότος απαιτείται οι ειδικές ρυθμίσεις για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες να περιβληθούν με την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα και συναίνεση σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.

Το δεύτερο 15ήμερο του Σεπτεμβρίου του 2004, η Ελληνική πρωτεύουσα θα φιλοξενήσει ένα μεγάλο αθλητικό γεγονός, τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Η χώρα μας, η οποία κατατάσσεται ως τελευταία από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παροχή υπηρεσιών στα άτομα με αναπηρίες, αναλαμβάνει, και με εθνικούς πόρους, να διοργανώσει αυτό το πολύ σημαντικό αθλητικό γεγονός. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες, ως εκπρόσωπος των ατόμων με αναπηρίες της χώρας, προσδοκά, διεκδικεί και απαιτεί οι Παραολυμπιακοί Αγώνες του 2004 να δημιουργήσουν μια κοινωνική δυναμική, η οποία θα οδηγήσει την Ελλάδα σε

ένα γρήγορο κοινωνικό εκσυγχρονισμό σχετικά με τα χρόνια αιτήματα του χώρου μας.

Όπως επισημάναμε όμως και στον πρόλογο αυτής της έκθεσης, η χώρα βρίσκεται στο «παρά πέντε» της Παραολυμπιακής προετοιμασίας. Αν και όλο και περισσότεροι φορείς και πρόσωπα έχουν αρχίσει να αντιλαμβάνονται το μέγεθος και την σπουδαιότητα του εγχειρήματος, πιστεύουμε ότι δεν έχει γίνει κοινή συνείδηση σε όλους ότι η Παραολυμπιακή προετοιμασία, με τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της, απαιτεί συνολική εθνική κινητοποίηση όπως άλλωστε γίνεται και για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Θα ήταν τραγικό γεγονός να περιμένουμε ως χώρα τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις της Διεθνούς Παραολυμπιακής Επιτροπής, η οποία βάσει του συμβολαίου θα παρακολουθεί την Παραολυμπιακή προετοιμασία, για να κινητοποιηθούμε.

Με την έκθεση αυτή κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου. Απαιτείται συνολική κινητοποίηση τώρα. Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε πρόσφατα η κυβέρνηση με το Ν. 2947/01 δεν αρκούν. Η Βουλή των Ελλήνων, η κυβέρνηση, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς οφείλουν να διασφαλίζουν την απρόσκοπτη, ουσιαστική, ποιοτική και γρήγορη προετοιμασία της Ελλάδας για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ / ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Αθλητισμός και άτομα με αναπηρίες

Ο αθλητισμός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συνολικής εξέλιξης του κινήματος των ατόμων με αναπηρίες τόσο στον Ελληνικό όσο και στον παγκόσμιο χώρο. Ο αθλητισμός για άτομα με αναπηρίες εμφανίστηκε, ως μέσο αποθεραπείας και αποκατάστασης, όταν μετά το 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο αυξήθηκε το ποσοστό ατόμων με αναπηρίες. Περιορισμένη όμως αθλητική δραστηριότητα υπήρχε και πριν από το 1939, αλλά ο μεγάλος αριθμός τραυματιών και ατόμων με μόνιμη αναπηρία εξαιτίας του πολέμου οδήγησε στην ανάγκη για ανάπτυξη του αθλητισμού ως μέσο αποθεραπείας και αποκατάστασης. Αυτή η μορφή αθλητισμού εμφανίστηκε κυρίως σε νοσοκομεία της Γερμανίας, της Αγγλίας και της Αμερικής. Το 1944, ο Dr. Luudwig Gutttman, Γερμανός νευροχειρουργός, οργάνωσε, μετά από αίτημα της Βρετανικής Κυβέρνησης, ένα κέντρο κακώσεων νωτιαίου μυελού στο Νοσοκομείο του Stoke Mandeville.

Οι πρώτοι αγώνες για άτομα με αναπηρίες διοργανώθηκαν στο Stoke Mandeville το 1948. Σημειώνεται ότι η τελετή έναρξης των αγώνων συνέπεσε χρονικά με την Έναρξη των 14ων Ολυμπιακών Αγώνων.

Από το 1952 αρχίζουν να ιδρύονται Διεθνείς Αθλητικές Ομοσπονδίες:

Το 1952 ιδρύεται, από τον Dr. Gutttman, η πρώτη διεθνής οργάνωση για αθλητές με κακώσεις νωτιαίου μυελού – η Διεθνής Ομοσπονδία Αγώνων του Stoke Mandeville

Το 1964 ιδρύεται η Διεθνής Αθλητική Ομοσπονδία Αθλητών με Αναπηρίες για αθλητές με ακρωτηριασμό, με προβλήματα όρασης και άλλες αναπηρίες. Σήμερα η Ομοσπονδία αφορά αποκλειστικά αθλητές με ακρωτηριασμό και λοιπές αναπηρίες

Το 1978 ιδρύεται η Διεθνής Αθλητική Ένωση για Αθλητές με Εγκεφαλική Παράλυση

Το 1981 με πρωτοβουλία πολλών Εθνικών Οργανώσεων, ιδρύεται η Διεθνής Αθλητική Ένωση Τυφλών

Το 1986 ιδρύεται η Διεθνής Αθλητική Ομοσπονδία για Άτομα με Νοητική Υστέρηση.

Η ιστορία των Παραολυμπιακών Αγώνων

Οι αθλητές με αναπηρίες διεκδικούν την αθλητική αναγνώριση και ταυτότητα τους στον κόσμο του αθλητισμού. Η πρώτη διοργάνωση των

Παραολυμπιακών Αγώνων το 1960 στη Ρώμη αποτελεί την κορύφωση μιας συνολικής ανάπτυξης του αθλητισμού των ατόμων με αναπηρίες αλλά και της αναγνώρισης τους στο κοινωνικό σύνολο. Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες της Ρώμης αφορούσαν μόνο άτομα με τραυματισμούς του νωτιαίου μυελού που ήταν χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου.

Στα χρόνια που ακολούθησαν αθλήματα και αγωνίσματα για περισσότερες κατηγορίες αθλητών με αναπηρίες συμπεριλήφθησαν στο αγωνιστικό πρόγραμμα. Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες εξελίχθηκαν σε μέγεθος και σημασία σε ένα από τα μεγαλύτερα αθλητικά γεγονότα στο Παγκόσμιο αθλητικό στερέωμα ενώ ο χαρακτήρας τους άλλαξε ριζικά σε ένα καθαρά αθλητικό γεγονός που αφορά κορυφαίους αθλητές με αναπηρίες.

Από το 1960 έως και το 1984, οι Παραολυμπιακοί Αγώνες οργανώθηκαν σε διαφορετικές πόλεις από αυτές που φιλοξενούσαν τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η εξέλιξη όμως του χώρου και η κοινωνική ανάγκη για την παγκόσμια αναγνώριση οδηγεί στην καθιέρωση και ενσωμάτωση των αθλητών με αναπηρίες υψηλού επιπέδου στο συνολικό αθλητικό γίγνεσθαι. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την καθιέρωση της διοργάνωσης και των δύο κορυφαίων αθλητικών γεγονότων – Ολυμπιάδας και Παραολυμπιάδας – από την ίδια πόλη.

Το 1989 ιδρύθηκε η Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή (ΔΠΕ), η οποία αποτελεί τον κορυφαίο φορέα για το Παγκόσμιο Αθλητικό Παραολυμπιακό Κίνημα, όπως ακριβώς η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή για το Ολυμπιακό Κίνημα. Η ΔΠΕ οργανώνει, εποπτεύει και συντονίζει τους Παραολυμπιακούς Αγώνες και τα μεγαλύτερα αθλητικά γεγονότα όπως είναι τα παγκόσμια πρωταθλήματα αθλητών με αναπηρίες. Στη ΔΠΕ ανήκουν περίπου 160 Εθνικές Παραολυμπιακές Επιτροπές από αντίστοιχα κράτη καθώς και οι πέντε Διεθνείς Ομοσπονδίες ανά κατηγορία αναπηρίας (όπως αυτές περιγράφονται παραπάνω) και οι Διεθνείς Αθλητικές Ομοσπονδίες ανά Παραολυμπιακό Άθλημα.

Η ιστορία του Ελληνικού Αθλητικού Κινήματος Ατόμων με Αναπηρίες

Μετά την μεταπολίτευση ορισμένα άτομα με αναπηρίες συμμετέχουν με προσωπική τους πρωτοβουλία, χωρίς καμία υποστήριξη από την Πολιτεία, σε διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις. Σε συλλογικό όμως επίπεδο, η ιστορία του Ελληνικού αθλητικού κινήματος ατόμων με αναπηρίες ξεκινάει στις αρχές της δεκαετίας του '80 με την ίδρυση των πρώτων αθλητικών σωματείων ή αθλητικών τμημάτων στα συνδικαλιστικά σωματεία των ατόμων με αναπηρίες και των οικογενειών τους. Το 1983 δημιουργούνται συγκροτημένα προγράμματα για άτομα με αναπηρίες. Η εξέλιξη της δομής του Ελληνικού αθλητικού κινήματος ατόμων με αναπηρίες χαρακτηρίζεται από τις συνθήκες ανάπτυξης του παγκοσμίου αθλητικού κινήματος ατόμων με αναπηρίες αλλά και από τις ιδιαιτερότητες που επικρατούν στη χώρα μας.

Το πρώτο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα διοργανώθηκε το 1986 με τη συμμετοχή 150 περίπου αθλητών με αναπηρίες. Από εκείνη τη χρονιά και ύστερα το

Πανελλήνιο Πρωτάθλημα αθλητών με αναπηρίες αποτελεί ετήσιο αθλητικό θεσμό υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Η πρώτη Αθλητική Ομοσπονδία, η Πανελλήνια Αθλητική Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες (ΠΑΟΜ-ΑΜΕΑ), ιδρύθηκε το 1993. Την ίδια χρονιά αρχίζουν να δημιουργούνται περισσότερα αθλητικά σωματεία αθλητών με αναπηρίες και ξεκινάει η πρώτη ουσιαστική προσπάθεια ανάπτυξης Παραολυμπιακών Αθλημάτων. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ξεκίνησε ένα πρόγραμμα «Παροχής Προπονητών – Καθηγητών Ειδικής Φυσικής Αγωγής σε Σωματεία Ατόμων με Αναπηρίες». Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη και άλλων αθλημάτων, την αύξηση των αθλητών με αναπηρίες και το σημαντικότερο την καλύτερευση των επιδόσεων των αθλητών με σημαντικές διακρίσεις σε διεθνή επίπεδα.

Η ΠΑΟΜ-ΑΜΕΑ γίνεται μέλος της Διεθνούς Παραολυμπιακής Επιτροπής το 1996 και συμμετέχει σε όλες τις διαδικασίες εκπροσωπώντας την Ελλάδα. Η εκπροσώπηση όμως της χώρας σε διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες γίνεται, μέχρι και σήμερα, μέσω αθλητικών σωματείων, αλλά κυρίως μέσω των κοινωνικοσυνδικαλιστικών οργανώσεων των ατόμων με αναπηρίες. Βασική αιτία αυτών των στρεβλώσεων είναι ότι το Ελληνικό Κράτος δεν προχώρησε στην άμεση αναγνώριση της ΠΑΟΜ-ΑΜΕΑ ως Εθνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας και αυτό σε συνδυασμό με την ίδρυση μίας ακόμα Αθλητικής Ομοσπονδίας, της Πανελλήνιας Αθλητικής Ομοσπονδίας Κινητικά Αναπήρων (ΠΑΟΚΑ) δημιούργησε μια πολύπλοκη κατάσταση, η οποία έπληξε αρνητικά το αθλητικό κίνημα.

Σύμφωνα με τον Αθλητικό Νόμο 2725/1999, δόθηκε η δυνατότητα συγκρότησης πέντε Αθλητικών Ομοσπονδιών Ατόμων με Αναπηρίες, σύμφωνα με τις πέντε κατηγορίες αναπηριών που καλύπτει η Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή, οι οποίες και θα συνιστούσαν την Εθνική Παραολυμπιακή Επιτροπή. Η ΕΣΑΕΑ είχε εκφράσει την πλήρη διαφωνία της με αυτήν τη διάταξη, θεωρώντας τη ανεδάφικη και ανεφάρμοστη και δυστυχώς η ΕΣΑΕΑ δικαιώθηκε από τις μετέπειτα εξελίξεις, οι οποίες οδήγησαν το αθλητικό κίνημα των ατόμων με αναπηρίες σε χαοτική κατάσταση. Όπως είχαμε προβλέψει, οι ομοσπονδίες και η Εθνική Παραολυμπιακή Επιτροπή δεν ιδρύθηκαν ποτέ με αποτέλεσμα, σύμφωνα με τον αθλητικό νόμο, να αρθεί η αναγνώριση των υπαρχόντων αθλητικών ομοσπονδιών και να συσταθεί προσωρινή Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή αποτελούμενη από έντεκα μέλη.

Η κατάσταση παρέμεινε η ίδια μέχρι την ψήφιση του Ολυμπιακού Νόμου (Ν.2947/2001), σύμφωνα με τον οποίο, ιδρύεται η νέα Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή και συγκροτείται μία Αθλητική Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες. Η θεσμοθέτηση της δομής αυτής δίνει πλέον τη δυνατότητα στο ελληνικό αθλητικό κίνημα να ενταχθεί πλήρως στον Ελληνικό αθλητικό χώρο, να εξελιχθεί και να εκπροσωπήσει τη χώρα επάξια όχι μόνο στην Αθήνα αλλά και σε όλες τις μεγάλες διοργανώσεις που ακολουθούν πριν και μετά το 2004.

Για να γίνει αυτό γεγονός, η ενιαία Αθλητική Ομοσπονδία και η νέα Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή πρέπει να τεθούν σε λειτουργία τάχιστα. Η κατάσταση που επικρατεί στο αθλητικό κίνημα των ατόμων με αναπηρίες σήμερα είναι ιδιαίτερα δυσμενής, τόσο σε οργανωτικό επίπεδο όσο και σε οικονομικό επίπεδο.

Η Ελληνική Παραολυμπιακή Ομάδα

Η δημιουργία ισχυρής Παραολυμπιακής Ομάδας αποτελεί το σημαντικότερο στόχο και θα συμβάλει στην επιτυχή διοργάνωση των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2004. Στοιχείο καθοριστικό για την αποτελεσματικότερη προώθηση στο ευρύ κοινό των Παραολυμπιακών Αγώνων αποτελεί η εκπροσώπηση και συμμετοχή των Ελλήνων Αθλητών και Ομάδων σε όλα τα Παραολυμπιακά Αθλήματα.

Οι Έλληνες αθλητές που θα λάβουν μέρος στους Αγώνες θα προσελκύσουν τους φιλάθλους να συμμετέχουν, τους πολίτες να γίνουν εθελοντές και την Ελληνική κοινωνία να γίνει περισσότερο «ανοιχτή» στη διαδικασία ένταξης των ατόμων με αναπηρίες, διασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες, ίσα δικαιώματα, ίσες υποχρεώσεις.

Από τους Παραολυμπιακούς Αγώνες του 1988 στη Σεούλ μέχρι σήμερα η Ελλάδα συμμετέχει επίσημα σε όλους τους Παραολυμπιακούς Αγώνες ενώ στο παρελθόν Έλληνες αθλητές συμμετείχαν με ατομική πρωτοβουλία. Η πιο επιτυχημένη παρουσία των Ελλήνων αθλητών με αναπηρίες πραγματοποιήθηκε στους Παραολυμπιακούς Αγώνες του Σύδνεϋ με την κατάκτηση 11 συνολικά μεταλλίων (4 χρυσά – 4 αργυρά – 3 χάλκινα). Οι διακρίσεις τους αποδεικνύουν τα σημαντικά βήματα ανάπτυξης. Παρακάτω δίνεται πίνακας με τη συμμετοχή της Ελλάδας στους τέσσερις τελευταίους Παραολυμπιακούς Αγώνες:

Παραολυμπιακοί Αγώνες	Κατάταξη	Χρυσά	Ασημέ- νια	Χάλκινα	Σύνολο Μεταλλίων
1988, Σεούλ	43	0	1	3	4
1992, Βαρκελώνη	45	0	2	1	3
1996, Ατλάντα	46	1	1	3	5
2000, Σύδνεϋ	33	4	4	3	11

Αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση για την συγκρότηση μιας ισχυρής ελληνικής Παραολυμπιακής ομάδας, που θα λάβει μέρος με επιτυχία στους Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2004, είναι η ουσιαστική και πρακτική υποστήριξη και παρουσία των αθλητών και αθλητριών με αναπηρίες. Η καλλιέργεια των νέων παραολυμπιακών αθλημάτων καθώς επίσης και η αθλητική προετοιμασία στα υπόλοιπα παραολυμπιακά αθλήματα

προϋποθέτει και απαιτεί την ισχυρή οικονομική υποστήριξη από τον τακτικό προϋπολογισμό του κράτους. Αθλητικά σωματεία που είναι σε κατάσταση πενίας δεν μπορούν να τροφοδοτήσουν με επίλεκτους αθλητές και αθλήτριες την Παραολυμπιακή ομάδα. Η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού οφείλει χωρίς περιστροφές να υλοποιήσει την ανειλημμένη υποχρέωση από την κυβέρνηση για ισότιμη μεταχείριση της Ολυμπιακής και Παραολυμπιακής προετοιμασίας. Αυτό δε γίνεται σήμερα και αυτή η κατάσταση πρέπει τάχιστα να αναστραφεί. Σε άλλη περίπτωση οι εξαγγελίες για ισοτιμία και για ισχυρή Παραουλυμπιακή ομάδα είναι ευχολόγια.

ΟΙ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 2004

Πρόγραμμα Δράσης για την Υποστήριξη των Παραολυμπιακών Αγώνων 2004

Η Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων (ΟΕΟΑ) «ΑΘΗΝΑ 2004» έχει την ευθύνη της διοργάνωσης και των Παραολυμπιακών Αγώνων. Η Ελληνική Κυβέρνηση συμβάλει στη διοργάνωση με χρηματοδότηση 19 δισεκατομμυρίων δραχμών, ποσό που αποτελεί το 37% του συνολικού προϋπολογισμού των Παραολυμπιακών Αγώνων. Σημειώνεται ότι, για πρώτη φορά στην ιστορία των Παραολυμπιακών Αγώνων οι συμμετέχοντες αθλητές με αναπηρίες δεν θα καταβάλλουν το ποσό που αντιστοιχεί στο δικαίωμα συμμετοχής.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και η ΟΕΟΑ «Αθήνα 2004» σε συνεργασία με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία, την Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή και την ΕΣΑΕΑ ανέπτυξαν Πρόγραμμα Δράσης για τη βελτίωση της εικόνας και λειτουργίας της Αθήνας και των άλλων Ολυμπιακών πόλεων ενόψει της διοργάνωσης των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2004. Ένα μεγάλο μέρος των δράσεων αφορά στην προσβασιμότητα που αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα αλλά και χρόνιο αίτημα των ατόμων με αναπηρίες.

Σύμφωνα με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές, που εγκρίθηκαν από την Διυπουργική Επιτροπή υπό την Προεδρία του Πρωθυπουργού της χώρας τον Ιούλιο του 2001, οι Παραολυμπιακοί Αγώνες αποκτούν ισότιμη βαρύτητα στα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Υπουργείων – φορέων με τους Ολυμπιακούς Αγώνες και οι αθλητές με αναπηρίες τοποθετούνται ισότιμα στο συνολικό αθλητικό γίγνεσθαι.

Αν και η βασική μέριμνα είναι η εξασφάλιση της προσβασιμότητας και λειτουργικότητας των Ολυμπιακών αθλητικών πόλων που θα φιλοξενήσουν Παραολυμπιακά αθλήματα, το πεδίο εφαρμογής των παρεμβάσεων και δράσεων επεκτείνεται και σε περιοχές ή χώρους που συνδέονται έμμεσα με τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες, όπως αρχαιολογικοί χώροι και μουσεία, σταθμοί τραίνων και λιμάνια κ.ά.. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε τομείς όπως η φιλοξενία, ο τουρισμός, η υγεία, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός (πολιτιστική Ολυμπιάδα).

Οι επιμέρους θεματικές ενότητες του Προγράμματος Δράσης αφορούν:

1. Χωροθέτηση Παραολυμπιακών αθλημάτων και προπονητικών χώρων

Δημιουργία δικτύου Παραολυμπιακών αθλητικών πόλων και προπονητικών χώρων για τα Παραολυμπιακά αθλήματα, ώστε να εξασφαλιστούν κατάλληλες συνθήκες άθλησης και προετοιμασίας για τους αθλητές με αναπηρίες.

2. Αθλητικοί Χώροι, Ολυμπιακές και Παραολυμπιακές Εγκαταστάσεις

Οι νέοι αθλητικοί και μη χώροι και εγκαταστάσεις για τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2004 κατασκευάζονται ή ανακαινίζονται σύμφωνα με τις γενικές και εξειδικευμένες προδιαγραφές πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρίες.

3. Παραολυμπιακό Αθλητικό Κίνημα

Δημιουργία ειδικού θεσμικού πλαισίου για τον αθλητισμό των ατόμων με αναπηρίες με την ίδρυση νέας Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής ως Ν.Π.Ι.Δ. και μίας Εθνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας. Ανάπτυξη των Παραολυμπιακών Αθλημάτων και προετοιμασία μιας ισχυρής Παραολυμπιακής ομάδας. Σχεδιασμός και εφαρμογή προγράμματος προώθησης του αθλητισμού στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και σε ιδρύματα, καλλιέργειας σε αυτούς τους χώρους των νέων Παραολυμπιακών αθλημάτων, ανίχνευση ταλέντων κ.ά..

4. Φιλοξενία

Εξασφάλιση του αναγκαίου ποσοστού προσβάσιμων δωματίων σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων (Lux, Α', Β', Γ' κτλ.). Εφαρμογή συστήματος ελέγχου για τα νέα ή ανακατασκευαζόμενα ξενοδοχεία, σύμφωνα με τις γενικές οδηγίες σχεδιασμού «Σχεδιάζοντας για όλους» του Γραφείου Μελετών για τα άτομα με αναπηρίες του ΥΠΕΧΩΔΕ και με τις εξειδικευμένες προδιαγραφές του ΕΟΤ για τα ξενοδοχεία.

5. Μεταφορές

Καταγραφή αναγκαίων έργων και παρεμβάσεων στον τομέα των μεταφορών με προτεραιότητα στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Δήμους. Προγραμματισμός ειδικών έργων και παρεμβάσεων στις στάσεις και στους σταθμούς των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και στους επιβατικούς σταθμούς. Σχεδιασμός ειδικής δράσης για την ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του προσωπικού των μέσων μαζικής μεταφοράς σε θέματα προσβασιμότητας. Καθορισμός αξόνων προσβασιμότητας.

6. Ιατρικές Υπηρεσίες

Προετοιμασία ειδικού ιατρικού προγράμματος για τα άτομα με αναπηρίες (Ολυμπιακή και Παραολυμπιακή οικογένεια, θεατές και επισκέπτες).

7. Πολιτιστικοί χώροι και Πολιτιστική Ολυμπιάδα

Βελτίωση της προσβασιμότητας των κύριων πολιτιστικών και αρχαιολογικών χώρων και μουσείων.

8. Εκπαίδευση – Ευαισθητοποίηση – Επικοινωνία

Κατάρτιση και εφαρμογή τριετούς επικοινωνιακού προγράμματος ενημέρωσης και κινητοποίησης για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Κατάρτιση και εφαρμογή ειδικού προγράμματος ενημέρωσης για τους Παραολυμπιακούς

Αγώνες σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Ανάπτυξη βάσης πληροφοριών για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες για την εξυπηρέτηση αναγκών πληροφόρησης, επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης.

9. Πολιτιστική Ολυμπιάδα

Κατάρτιση ειδικού προγράμματος για την καλλιτεχνική και εν γένει πολιτιστική συμμετοχή φορέων ατόμων με αναπηρίες

10. Πρόγραμμα «Ελλάδα 2004»

Εξασφάλιση των γενικών και εξειδικευμένων προδιαγραφών σε υποπρογράμματα του «ΕΛΛΑΔΑ 2004».

Το Πρόγραμμα Δράσης παρακολουθεί η Ομάδα Διοίκησης Έργου με τη συμμετοχή της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες, ενώ ειδικό τεχνικό και συμβουλευτικό ρόλο έχει η Επιτροπή Προσβασιμότητας της ΟΕΟΑ «ΑΘΗΝΑ 2004», που λειτουργεί με την συμμετοχή όλων των συναρμόδιων υπουργείων και φορέων, η οποία συνέταξε το Αναλυτικό Σχέδιο Κατευθυντήριων Δράσεων για την Εξασφάλιση της προσβασιμότητας.

Το Αναλυτικό Σχέδιο Κατευθυντήριων Δράσεων για την Εξασφάλιση της προσβασιμότητας αποτελεί μέρος του Προγράμματος Δράσης για την υποστήριξη των Παραολυμπιακών Αγώνων 2004 και αρχικό στάδιο ενός ευρύτερου πλαισίου δράσης για την πλήρη αποκατάσταση της προσβασιμότητας των υποδομών και υπηρεσιών. Ουσιαστικά το Αναλυτικό Σχέδιο Κατευθυντήριων Δράσεων καταμερίζει την υλοποίηση των δράσεων στους αρμόδιους φορείς για ελαχιστοποίηση του χρόνου και του κόστους υλοποίησης με ένταξη των δράσεων στα επιχειρησιακά σχέδια και στα επιμέρους προγράμματα των φορέων.

Το γεγονός ότι μόλις τον Ιούλιο του 2001 εγκρίνεται στη χώρα το Πρόγραμμα Δράσης, από μόνο του δείχνει τη μεγάλη χρονική υστέρηση που έχει η Ελλάδα στην προετοιμασία της για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Χρειάστηκαν ουσιαστικά τρεισήμισι χρόνια για να γίνει κοινά παραδεκτό, αυτό που η ΕΣΑΕΑ υποστήριξε από την ανάληψη από την Ελλάδα της διοργάνωσης των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων, ότι δηλαδή οι Παραολυμπιακοί Αγώνες οφείλουν να διαχυθούν στο σύνολο της Ολυμπιακής προετοιμασίας και να γίνουν αναπόσπαστο μέρος των σχετικών προγραμμάτων. Το Πρόγραμμα Δράσης δείχνει από μόνο του το πολυδιάστατο του εγχειρήματος, το τεράστιο εύρος των παρεμβάσεων, το μεγάλο αριθμό των έργων που πρέπει να γίνουν, το νέο μοντέλο συντονισμού που πρέπει να εκπονηθεί και τη συνέργια που απαιτείται από όλους τους φορείς, ΟΕΟΑ «ΑΘΗΝΑ 2004», Υπουργεία, Οργανισμοί, Τοπική Αυτοδιοίκηση κλπ.. Για αυτό σε αυτή την έκθεση πολλές φορές έχουμε αναφέρει, με τον κίνδυνο να επαναλαμβανόμαστε, ότι η Ελλάδα βρίσκεται μπροστά στον κίνδυνο να δεχθεί συστάσεις από τη Διεθνή Παραολυμπιακή Επιτροπή για ολιγωρία και καθυστέρηση της Παραολυμπιακής προετοιμασίας.

Η μεγάλη ευκαιρία των Παραολυμπιακών Αγώνων για την Ελληνική Κοινωνία

Η διεξαγωγή των 12^{ων} Παραολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα μπορεί να προσφέρει ανεκτίμητες δυνατότητες για εκατοντάδες χιλιάδες άτομα με αναπηρίες. Συγκεκριμένα:

- Στην οργάνωση και ανάπτυξη του αθλητισμού και της σωματικής άσκησης των ατόμων με αναπηρίες με:

Α) Τη δημιουργία οργανωτικών και τεχνικών δομών που θα μείνουν στο χώρο και μετά το 2004, όπως η Αθλητική Ομοσπονδία, η Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή, έμπειρα στελέχη και παράγοντες, αξιόλογοι προπονητές και κριτές κ.α.

Β) Την ανάπτυξη νέων αθλημάτων, τη δημιουργία περισσότερων υψηλού επιπέδου αθλητών που θα λειτουργούν ως πρότυπα για άλλα άτομα με αναπηρίες και όχι μόνο.

Γ) Την ισότιμη τοποθέτηση στο πλαίσιο του συνολικού αθλητικού γίνεσθαι των αθλητών με αναπηρίες με τρόπο που να τους θεωρεί «κορυφαίους αθλητές» και όχι «πρωταθλητές της ζωής» ή «άτομα με ειδικές ικανότητες» αγνοώντας έτσι τις επιτεύξεις τους.

Δ) Την κινητοποίηση των ατόμων με αναπηρίες ώστε να συμμετάσχουν σε προγράμματα ή ατομικές δραστηριότητες σωματικής άσκησης και αναψυχής, καθώς ενώ ο πρωταθλητισμός είναι για λίγους, ο αθλητισμός είναι για όλους, ανεξάρτητα σωματικής κατάστασης και ταλέντου.

- Στη θέση των ατόμων με αναπηρίες στην Ελληνική Κοινωνία. Η αξιοποίηση των Παραολυμπιακών Αγώνων μπορεί να αλλάξει ριζικά προς το καλύτερο τη ζωή των ατόμων με αναπηρίες, καθώς η Ελληνική Κοινωνία:

Α) Θα δώσει προτεραιότητα στο ίδιο το άτομο, την ιδιαίτερη αξία και την προσωπικότητα του παρά στην όποια αναπηρία.

Β) Θα ενισχύσει τη τάση για παροχή ισότητας ευκαιριών και ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες στο κοινωνικό σύνολο.

Γ) Θα αναγνωρίσει ότι η αναπηρία δεν αποτελεί εμπόδιο στην επίτευξη των στόχων που ο κάθε άνθρωπος επιλέγει για τον εαυτό του.

Δ) Θα θεσπίσει νομοθεσία καταπολέμησης των διακρίσεων.

- Στις υποδομές για τα άτομα με αναπηρίες. Αλλάζοντας τη σημερινή κατάσταση όπου ελάχιστοι είναι οι χώροι και οι υπηρεσίες που είναι πραγματικά προσβάσιμοι από άτομα με αναπηρίες, οι Παραολυμπιακοί Αγώνες δίνουν το έναυσμα για:

A) Το Λεκανοπέδιο Αττικής και την Αθήνα – προσβάσιμη πόλη, με συγκοινωνίες, δρόμους και πεζοδρόμια, χώρους αναψυχής, υπηρεσίες και αξιοθέατα κατάλληλα για χρήση και αξιοποίηση από άτομα με αναπηρίες.

B) Την Ελληνική Περιφέρεια με προσβάσιμους αθλητικούς χώρους και διαμόρφωση τουριστικών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών κατάλληλων για την υποδοχή και την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες.

Γ) Αθλητικές εγκαταστάσεις υψηλών προδιαγραφών που θα μπορούν να εξυπηρετήσουν αποτελεσματικά τις ανάγκες αθλούμενων και θεατών με αναπηρίες.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΚΑΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ ΣΥΔΝΕΪ 2000

Οι παράμετροι της επιτυχίας και η κληρονομιά των Παραολυμπιακών Αγώνων στην Αυστραλιανή κοινωνία

Οι 11^{οι} Παραολυμπιακοί που διεξήχθησαν στο Σύδνεϋ της Αυστραλίας τον Οκτώβριο του 2000 χαρακτηρίστηκαν δίκαια από τον πρόεδρο της Διεθνούς Παραολυμπιακής Επιτροπής κ. Robert Steadward ως «οι καλύτεροι που έγιναν ποτέ». Πραγματικά οι αγώνες χαρακτηρίστηκαν από μεγάλη οργανωτική επιτυχία, οι επιδόσεις των αθλητών ξεπέρασαν κάθε προσδοκία αφού εκατοντάδες (χωρίς υπερβολή) παγκόσμια ρεκόρ κατερρίφθησαν και όλα αυτά έγιναν σε στάδια γεμάτα από ενθουσιώδες κοινό ενώ έφτασαν μέσω των ΜΜΕ σε όλο τον κόσμο. Ως παράμετροι της επιτυχίας αυτής μπορούμε να θεωρήσουμε τις παρακάτω:

1) Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες οργανώθηκαν και τελέστηκαν ως το δεύτερο μέρος ενός μεγάλου αθλητικού φεστιβάλ 60 ημερών που περιελάμβανε τους Ολυμπιακούς και τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Παρά το γεγονός ότι συμβατικά υπήρχαν δύο διαφορετικές οργανωτικές επιτροπές, μέσα από συμβατικές συμφωνίες των δύο εταιριών τα περισσότερα από τα προγράμματα των δύο διοργανώσεων πραγματοποιήθηκαν από κοινού.

2) Στους αγώνες έλαβαν μέρος:

3.824 αθλητές

123 χώρες

2.315 προπονητές, στελέχη και συνοδοί των ομάδων

804 κριτές, διαιτητές και άλλοι αξιωματούχοι

Τους αγώνες παρακολούθησαν περίπου 1.200.000 θεατές κάτοχοι εισιτηρίων.

Λόγω της μορφής του εισιτηρίου (που επέτρεπε την παρακολούθηση πολλών αθλημάτων μέσα στην ίδια ημέρα) υπολογίζεται ότι πάνω από 2.000.000 θεατών γέμισαν κατά τις μέρες των αγώνων τις κερκίδες των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων. Το παγκόσμιο τηλεοπτικό κοινό υπολογίζεται σε 70 εκατομμύρια.

3) Ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της διοργάνωσης, αλλά και της αυστραλιανής κοινωνίας γενικότερα, που συνέβαλε ή επηρέασε τους αγώνες ήταν οι προϋπάρχουσες υποδομές που υπήρχαν στο Σύδνεϋ αλλά και γενικότερα στην Αυστραλία και που διευκόλυναν την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες. Βάσει νομοθεσίας, που θεωρεί ως διάκριση (και ως εκ τούτου απαγορεύει) κάθε τι που εμποδίζει τη χρήση, αξιοποίηση και εκμετάλλευση κάθε έργου, υπηρεσίας ή χώρου που «κανονικά» είναι προς χρήση από το κοινό, η πόλη του Σύδνεϋ είναι μια πόλη σχεδόν καθολικά προσβάσιμη από άτομα με κινητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες.

4) Η Αυστραλιανή Παραολυμπιακή Επιτροπή και οι αθλητές της πήραν μέρος στο εξαετές πρόγραμμα προολυμπιακής προετοιμασίας που εφαρμόστηκε σε εθνικό επίπεδο από την κυβέρνηση της Αυστραλίας με στόχο την ευπρόσωπη

παρουσία του αθλητισμού της Αυστραλίας στους Ολυμπιακούς και τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Αυτό σήμαινε ότι τα συστήματα και οι δομές ανάπτυξης υψηλού αθλητισμού εφαρμόστηκαν ενιαία, γεγονός που οδήγησε στη δημιουργία κορυφαίου επιπέδου αθλητών και αθλητικών ομάδων.

5) Η οργανωτική επιτροπή αξιοποίησε τους πρωταθλητές με αναπηρίες που έγιναν γνωστοί στο ευρύ κοινό για να προωθήσει τους αγώνες και μπόρεσε να διαφημίσει την ύπαρξη δυνατοτήτων διάκρισης των αθλητών και των ομάδων της Αυστραλίας σχεδόν σε όλα τα αθλήματα. Η επένδυση πάνω στην εικόνα των αθλητών με αναπηρίες επέτρεψε την εφαρμογή ενός πρωτοποριακού επικοινωνιακού προγράμματος όπου 13.000 σχολεία συνδέθηκαν το καθένα με έναν Αυστραλό πρωταθλητή με αναπηρίες. Με την οικονομική συμβολή της τοπικής αλλά και της ομοσπονδιακής κυβέρνησης το πρόγραμμα αυτό έφερε 330.000 παιδιά στις κερκίδες για να παρακολουθήσουν τους Παραολυμπιακούς αγώνες, σε μια τεράστια επιχείρηση σχολικών εκδρομών.

Ποια είναι η κληρονομιά των Παραολυμπιακών Αγώνων στην Αυστραλία:

- **Στο τοπικό Παραολυμπιακό κίνημα:** Η παραδοσιακά επιτυχημένη στο χώρο αυτόν Αυστραλία εκτινάχτηκε στην κορυφή του πίνακα μεταλλίων των Παραολυμπιακών Αγώνων με μεγάλη διαφορά από τη δεύτερη χώρα. Ακόμη η Αυστραλία κατάφερε να δημιουργήσει ισχυρές ομάδες σε αθλήματα όπου δεν είχε παράδοση, γεγονός που εγγυάται συνέχιση των επιτυχιών και στο μέλλον. Από μια άλλη εξίσου σημαντική οπτική γωνία, οι Παραολυμπιακοί Αγώνες δικαίωσαν τις επενδύσεις μέσω χορηγιών που μεγάλες επιχειρήσεις έκαναν στους Αγώνες και τους αθλητές. Το γεγονός αυτό δίνει μόνιμη αξία στο αθλητικό προϊόν «αθλητισμός για άτομα με αναπηρίες» και εγγυάται την μακροπρόθεσμη οικονομική αυτοδυναμία και επάρκεια.
- **Στην συλλογική αντίληψη για τα άτομα με αναπηρίες:** Η στάση εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών, και ιδιαίτερα των παιδιών, με θετικό τρόπο απέναντι στους αθλητές με αναπηρίες, δηλαδή με την αποδοχή και το χειροκρότημα τους ως κορυφαίων αθλητών ισότιμων με τους αρτιμελείς συναδέλφους τους, πρόσφερε ακόμα ευρύτερη από την υπάρχουσα αποδοχή και ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Ιδιαίτερα η περίπτωση της συμμετοχής των παιδιών στους αγώνες δημιούργησε προϋποθέσεις για μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις με βάση την αρτιμέλεια
- **Στις υποδομές:** Παρά το γεγονός ότι οι υπάρχουσες υποδομές ήταν ήδη ικανοποιητικές, οι Παραολυμπιακοί Αγώνες του Σύδνεϋ άφησαν πίσω τους ένα ακόμα καλύτερο προσβάσιμο συγκοινωνιακό δίκτυο και αθλητικές εγκαταστάσεις με ειδικό εξοπλισμό

Η παράθεση των στοιχείων για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες του Σύδνεϋ δείχνει με κατηγορηματικό τρόπο ότι οι Παραολυμπιακοί Αγώνες στην Ελλάδα του 2004 είναι μία ευκαιρία για κοινωνική αλλαγή που δεν πρέπει να χαθεί. Η Ελλάδα έχει την υποχρέωση και το καθήκον να διοργανώσει τουλάχιστον ισοδύναμους Παραολυμπιακούς Αγώνες με αυτούς του Σύδνεϋ. Το αναπηρικό

κίνημα πιστεύει ότι η Ελλάδα πρέπει να έχει τη φιλοδοξία να οργανώσει καλύτερους Παραολυμπιακούς Αγώνες και το παράδειγμα του Σύδνεϋ πρέπει να λειτουργήσει για τη χώρα ως παράδειγμα ορθής πρακτικής.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες δεν αποτελούν και δεν πρέπει να αποτελούν μια τυπική υποχρέωση την οποία η Ελλάδα καλείται με πρόχειρο τρόπο να διεκπεραιώσει. Ο διεθνής τύπος δε θα συγχωρέσει μια ενδεχόμενη αποτυχία στη διοργάνωση αυτή. Η αποτυχία και συνακόλουθα η κατηγορία εφαρμογής πολιτικής διακρίσεων εναντίον των αθλητών με αναπηρίες θα μπορούσε να υπονομεύσει και τελικά να ακυρώσει τις καλές εντυπώσεις από μια επιτυχημένη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ως Συνομοσπονδία θεωρούμε ότι ενώ έχουν γίνει σημαντικά βήματα στο θέμα της Ολυμπιακής προετοιμασίας, αντίθετα οι δράσεις όσο αφορά στην Παραολυμπιακή προετοιμασία χαρακτηρίζονται από αποσπασματικό χαρακτήρα. Άμεσα απαιτείται η ανάληψη πρωτοβουλιών που θα εξοπλίζουν νομοθετικά τη χώρα και θα αποτρέπουν το ενδεχόμενο τα σχέδια δράσης για την υποστήριξη των Παραολυμπιακών Αγώνων να μείνουν μόνο στο χαρτί.

Προτείνουμε:

1. Παραολυμπιακό κίνημα

1^α. Άμεση ίδρυση και λειτουργία της ενιαίας Εθνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες σύμφωνα με το Ν.2947/01 που θα αναλάβει να καθοδηγήσει το αθλητικό κίνημα προς το 2004

1^β. Άμεση λειτουργία της νέας Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής (Ε.Π.Ε.) ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, σύμφωνα με το Ν. 2947/01, η οποία θα αναλάβει την εκπροσώπηση της χώρας στη Διεθνή Παραολυμπιακή Επιτροπή (I.P.C.), θα αναλάβει την αθλητική παραολυμπιακή προετοιμασία καθώς και θα συμμετέχει στην οργάνωση των Παραολυμπιακών Αγώνων ως ισότιμος εταίρος της ΟΕΟΑ «ΑΘΗΝΑ 2004» και της ελληνικής κυβέρνησης

2. Προετοιμασία Παραολυμπιακής Ομάδας

2^α. Επιτάχυνση των ρυθμών της αθλητικής παραολυμπιακής προετοιμασίας ώστε το 2002 και το 2003 οι αθλητές με αναπηρίες να είναι έτοιμοι να λάβουν μέρος σε παγκόσμια και ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, δεδομένου ότι από τις θέσεις που θα καταλάβουν οι αθλητές και από τις επιδόσεις τους εξαρτάται ο αριθμός των αθλητών που θα συμμετέχουν στην Παραολυμπιάδα του 2004

2^β. Σωστή αθλητική παραολυμπιακή προετοιμασία, η χρηματοδότηση της οποίας να προέρχεται από τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό

2^γ. Θέσπιση όρων που να διασφαλίζουν την ισοτιμία μεταξύ Ολυμπιακής και Παραολυμπιακής αθλητικής προετοιμασίας

3. Προετοιμασία της χώρας

3^α. Δεδομένου ότι: α) στο Αναλυτικό Σχέδιο Κατευθυντήριων Δράσεων για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας που συνέταξε η ειδική, τεχνική και συμβουλευτική Επιτροπή Προσβασιμότητας της ΟΕΟΑ «ΑΘΗΝΑ 2004» γίνεται αναφορά σε μια σειρά από νομοθετικές ρυθμίσεις και β) μετά από μελέτη όλων των Νόμων από το 1997 έως σήμερα για την προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων προκύπτει η πλήρη απουσία διατάξεων για την Παραολυμπιάδα (με εξαίρεση τον πρόσφατο Νόμο 2947/01, άρθρο 18), θεωρούμε ότι είναι επιτακτική η ανάγκη κατάρτισης ενός πολυνομοσχεδίου από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, μέσω του οποίου να αντιμετωπίζονται ζητήματα υλοποίησης του προγράμματος δράσης για την υποστήριξη των Παραολυμπιακών Αγώνων

3^β. Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες να δώσουν το έναυσμα στην ελληνική Πολιτεία να προχωρήσει σε θέσπιση ριζοσπαστικής νομοθεσίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις μορφές της, αναδεικνύοντας τα ατομικά δικαιώματα και δημιουργώντας ίσες ευκαιρίες. Η μέχρι σήμερα εμπειρία αποδεικνύει ότι η βάση της πολιτικής είναι η νομοθεσία, η οποία έρχεται όχι μόνο να επικυρώσει αλλά και να δημιουργήσει μια νέα τάξη πραγμάτων

Εν όψει της τέλεσης των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων τα έργα αναβάθμισης της εικόνας και της λειτουργίας της Αθήνας που προγραμματίζονται θα πρέπει να παραμείνουν ως μόνιμη και μακροπρόθεσμη αρχιτεκτονική, πολιτισμική, περιβαλλοντική και κοινωνική υποδομή για όλη την Ελλάδα.

Εάν όμως δεν ενεργήσουμε άμεσα, εάν οι ρυθμοί προετοιμασίας των Παραολυμπιακών Αγώνων δε γίνουν πολλαπλάσιοι των ρυθμών προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων τότε η μοναδική αυτή ευκαιρία κινδυνεύει να χαθεί και ταυτόχρονα η χώρα μας κινδυνεύει να εκτεθεί διεθνώς.